

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.1/2 (426/427)

1985 Vasario 16

1 9 8 5 - ieji

Vieni didesnėje, kiti siaurėje draugėje, o tretie vieniši palydėjome 1984. Vieniems jie buvo geri, daugumai eiliniai, o tretieji nepašyktėjo ligų ir kitokių nelaimių. Kai kurie, nepajėgę iš jų išsikapstyti, ir amžinybėn iškeliavo. Tai liudija spaudoje skelbiami gausūs nekrologai. Netekome daugelio mūsų tautai nusipelnusių žmonių. Jų gretos sparčiai retėja ir dar retės.

Jaunimui praėjusieji metai buvo augimo, brendimo ir kilimo, t.y. pažangos metai. Seniesiems jie padidino amžiaus sąlygojamų negalavimų našta. Toks yra gyvenimas su didesnėmis ar mažesnėmis išimtimis.

Peržengdami Naujųjų Metų slenkstį, linkėjome vieni kitiems laimės. Prisiminėme tėvynėje esančius ir po platumą pasaulį išsisklaidžiusius brolius ir seseris. Nors labai trokštame, bet maža vilties, kad šie metai mus daugiau suartintų. Sovietinis okupantas sunkina jo valdomame krašte ir laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių santykiaumą. Uždraudė iš užsienio apmokėtų dovanų siuntimą, o jam nepatikimiems asmenims neleidžia iš viso jokių siuntinių gauti. Leidimai lankytis Lietuvoje išduodami tik po griežtų tikrinimų ir tai ne visiems.

Mūsų bendravimas Vakarų pasaulyje taip pat negyvėja. Daugelio asmenų, kuriuos riša giminytės ar jaunų dienų draugystės ryšiai, amžius jau tiek toli pažengęs, jog nebeleidžia ryžtis į tolimes keliones. Giminių ir draugų ratelis vis siaurėja. Svetur gimęs ir užaugęs jaunimas neturėjo progos ar nepajėgė platesnių ir tampresnių draugiškumo ryšių sumegzti. Daug atsitikimų, kad mėnesį po pasaulį keliauvas lietuvis niekur nesu-sitiko su savo tautiečiais. O jų yra visur.

Kokius naujus uždavinius 1985-ieji kelia Vokietijos lietuvių bendruomenei? 1984 birželio 6 gaisras labai sužalojo Romuvos pilį. Reikės ją atstatyti. Šiemet bus statomas ir berniukų bendrabutis Vasario 16 gimnazijos mokiniams. Pinigų bendrabučiu duos Federalinė ir Hesseno krašto vyriausybės, pilies atstatymui - draudimo įstaiga. Bet jų nepakaks. Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnazijos vadovybėms teks kreiptis į lietuvių visuomenę ir prašyti aukų. Tikimės, kad tautiečiai jų nepagalės, plačiai atverdami savo širdis ir pinigines, nes aukos prašomos ne kieno nors asmeniniams patogumams sukurti, bet visų lietuvių visuomenės reikalams tenkinti. Faktiškasis ir juridinis jau turimo ir kuriamo turto savininkas yra Vokietijos LB, t.y. visi jos nariai, atstovaujami kas treji metai jų demokratiškai renkamos LB Tarybos. Bendrabučiu naudosis tautiškai ir krikščioniškai auklėjama priaugančioji mūsų karta, pilyje įsikurs mūsų kultūrinės institucijos. Joje ras vietas ir kitos lietuvių organizacijos bei jų renginiai.

Kaip kiekvieneri, taip ir 1985 - įvairių jubiliejų metai. Viena svarbiausių sukakčių ne tik mums, bet taip pat vokiečiams, visai Europai ir Amerikai yra prieš 40 metų pasibaigęs II pas.karas. Vokiečių spauda pilna įvairių siūlymų, kaip tą sukaktį minėti. Mes pro ją irgi neturėtume tylomis praeiti. Jei karas Vokietijai truko mažiau negu 6 metus, Sovietų Sąjungai - tik 4, JAV-bių žemės iš viso nepalietė, tai Lietuvoje karo veiksmai vyko per 10 metų. Ir dabartinės okupacijos negalima pavadinti taikos padėtimi.

Skaudžiausiai praėjusis karas palietė mus - to karo pabėgėlius bei tremtinius. Jis padarė mus tokiais žmonėmis, kad daugelis nebežinome nei kas besame - lietuviai, vokiečiai, amerikiečiai ar kokie Europos ar pasaulio piliečiai. Vadino mus įvairiais vardais: išvietintais asmenimis - DP, žmonėmis be tėvynės - heimatlose Ausländer, o mes

patys vadinome save tremtiniais. Tuoju po karo turėjome Vokietijos lietuvių tremtinių sąjungą, vėliau išvirtusią į Lietuvių bendruomenę, ir kitas tremtinių organizacijas.

Nors daugumas esame neblogai išsikūrę, tačiau tremtinių nuotaikos neapleidžia mus ir 40-iajam metų po karo pabaigos praėjus. Vis žvalgomės į tėvynę, tikėdamiesi, kad jai kada nors nušvies laisvės saulutė. Tą viltį išreiškiame ne tik žodžiais, bet ir darbais - kuriame milijoninius fondus, telkiame meno, mokslo bei archyvinę medžiagą, užrašome palikimus nepriklausomai Lietuvai. Vis dar jaučiamės nesą namie.

Kai II pas.karo laimėtojai ir nugalėtieji svarsto, kaip geriausia galėtų paminėti 40 metų sukaktį nuo jo pabaigos, mes turėtume pasinaudoti proga paaikškinti viešumai, kokius neįkainojamus nuostolius mūsų kraštui atnešė II pas.karas ir ką mums bei Lietuvai reišė ir reišėkia oficiali jo pabaiga 1945 gegužės 8.

----- xXx -----

K ū č i o s , K a l ė d o s , E g l u t ė s

O s n a b r ū c k

Mirus pirmininkui Vladui Žaliukui, Osnabrūcko lietuviai nebepajėgia susiburti į LB apylinką, nors jaučia norą sueiti ir bendrauti. Kalėdinių nuotaikų pobūvį 1984 spalio 20 surengė kun.Petras Girčius, talkinamas ses.Friderikos, Onos Ašmontaitės bei Janinos Kennard. Šv. Pranciškaus senelių prieglaudoje šv.mišias aukojo kun.dek.Vaclovas Šarka, pamokslą pasakė kun.P.Girčius. Vargonavo ses.Jordana, pagrodama ir lietuviškų giesmių.

Pasivaišinta ir pasikeista dovanomis parapijos salėje. Buvo giedamos lietuviškos ir vokiškos Kalėdų giesmės. Kun.V.Šarka papasakojo apie kelionę į šv.Kazimiero jubiliejinę iškilmes Romoje, apie labai iškilmingas pamaldas Šv.Petro bazilikoje Vatikane. Vokiečius labai domino pasakojimas apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Jiems buvo sunku suprasti, kodėl komunistai draudžia Kalėdas švesti.

Kun.V.Šarka aplankė ir apdovanojo sergančius tautiečius jų namuose.

M ū n c h e n

VLB apylinkės valdyba paskelbė kalėdinį 10-ies puslapių bendralaiškį Nr.1. Turiny: trejetas eilėraščių, St.Ylos, J.Kuzmickio, Karl Rahner, Edv.Šulaičio kalėdinės mintys, kun.A.Rubiko šventiniai sveikinimai, pasaka apie Snaigą lietuviškų pasakų metų proga, 4 nuotraukos iš LB apylinkės narių susirikimo ir tautos šventės minėjimo 1984 gruodžio 8 su pranešimu, kad į apylinkės valdybą perrinkti: inžR.Hermanas - pirmininku, Alina Grinienė - sekretore ir Jonas Jurkonis - išdininku. Revizoriai - dr.S.Girnius ir V.Karužienė. Valdybos kasoje - 4.577,02 DM. Dr.med.Aurelija Dreslerienė skaitė paskaitą apie sveiką matinimąsi. Trys nuotraukos šešių RATUKO šokėjų, gražiai reprezentavusių Lietuvą 1984 gruodžio 7 tarptautiniame renginyje "Rytų Europa šoka ir dainuoja", ir viena 7-ių vaikučių (turbūt lituanistinės mokyklėlės) nuotrauka.

Kalėdos Mūncheno lietuviams prasidėjo gruodžio 22 E g l u t ė s švente, kurią ruošė lituanistinė mokyklėlė. Vaikučiai gražiai suvaidino įvairiausių pasakų herojus, nes šie metai jiems yra lietuviškų pasakų metai. Ne tik vaikai, bet ir mamytės buvo įjungtos į vaidinimą, nes kas gražiau pavaizduos gerąją motinėlą ar piktą raganėlę.

Ir Kalėdų Seneliui (Mečiui Buiviui) vaikai sekė pasakas, o ne tradiciškai eilėraščius deklamavo. Tikrai buvo galima pasigrožėti pačių mažųjų pasakojimu ir pokalbiu su Seneliu, nes pasakos yra jų pasaulis, o Kalėdų Senelis - realybė. Senelis gi buvo labai reiklus ir iškvočia vaikams apie Kalėdų šventę, apie tėvynę Lietuvą. Jis gerai žinojo vaikučių ydas ir dorybes. O kai atrišo didelį maišą, pabiro gražios BALFo dovanėlės. BALFas mūncheniškių niekada neužmiršta, o šiom Kalėdom atsiuntė stambų čekį, kaip pranešė mokyklėlės vedėja Alina Grinienė, paskaitydama pirmininkės M.Rudienės sveikinimo laišką. Apdovanojo eglutę ir socialistę Lilija Šukytė, ir Ant.Landienė, ir K.Ausiejus.

Eglutėje dalyvavę tėvų jėzuitų provincijolas iš Čikagos tėv.Ant.Saulaitis drauge su mokyklėlės mažiausiu mokiniu Sauliuku Girnium atidarė šventę, užžiebdami eglutės žvakutes. Apylinkės pirmininkas inž.R.Hermanas pasveikino ir padėjo mokyklėlei už darbą bei gražią programą.

Gruodžio 24 Mūncheno priemiestyje Ludwigsfelde būrelis vietos gyventojų ir svečių su kapeleonu kun.Aug.Rubiku atšventė K ū č i a s pagal visus mūsų papročius. Buvo sunešti, galima sakyti, iš viso pasaulio draugų paplotėliai. Giedotos kalėdinės giesmės, prisiminti

visi išblaškyti ir mirusieji giminės. Kalbelę pasakė viešnia iš Bostono E.Vasyliūnienė; poezijos paskaitė P.Ivinskienė iš Bonnos ir J.Vyšniauskaitė-Baronė.

Po Kūčių įvyko Bernelių mišios, į kurias suvažiavo rekordinis skaičius maldininkų. Solistė Lilija Šukytė giedėjo Vytenio Vasyliūno komponuotą giesmę Bernardo Brazdžionio žodžiais. Tarp bendrai giedamų giesmių lituanistinės mokyklėlės vaikučiai pagiedėjo A.Mikulskio Liūlia, Jėzuli.

Baigiantis pamaldoms, kun.Rubikas pasidžiaugė, kad, nepaisant šalčių, šiose Bernelių mišiose sušilo visų širdys...

L ū b e c k

Tautiečių pabendravimas ir Eglutė pirmąją Kalėdų (gruodžio 25) dieną buvo pirmasis naujos LB apylinkės valdybos (pirmininkas - Vytautas Mackevičius, vicepirmininkė bei sekretorė - Vanda Simonienė ir išdininkė bei reikalų vedėja - Elena Tesnau) renginys, talkinant visam būiui uolių moterų.

Švenč. Jėzaus Širdies bažnyčios kriptoje šv.mišias aukėjo ir šventinį pamokslą pasakė kun. dek.V.Šarka. Buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Šaunios vaišės vyko Užsieniečių centro patalpose. Pobūvį sveikinimo žodžiu pradėjo LB apylinkės pirmininkas V.Mackevičius, pravedė - Vasario 16 gimnazijos vicedirektorius R.Tesnau. BALFas ir šiemet neužmiršo Lübecko lietuvių. Jo dovanų gavo jaunimas, seneliai ir ligoniai.

L e b e n s t e d t (Salzgitter 1)

Visuotinis LB apylinkės narių susirinkimas 1984 lapkričio 10 išrinko naują vadovybę: pirmininkas - Romualdas Gasiūnas, sekretorė ir išdininkė - Bronė Lorenčienė; kontrolierės - Sina Gasiūnienė ir Gerta Jazbutienė.

Naujoji vadovybė su Lietuvių moterų klubo pirmininke Ona Gucaitiene ir kitomis talkininkėmis surengė Kalėdų eglutę, o kartu ir kalėdinį pobūvį visiems tautiečiams antrą Kalėdų dieną - gruodžio 26. Pradėjo pamaldomis Šv.Juozapo bažnyčioje. Šv.mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun.dek.V.Šarka.

Parapijos salėje visų laukė darbščių moterų padengti stalai kavai su pyragaičiais ir 40 dovanų krepšių mažiesiems ir seneliams. Lietuvišku ir vokišku žodžiu gausius susirinkusius pasveikino LB apylinkės pirmininkas Rom.Gasiūnas. Kun.Šarka pažūrė kalėdinių minčių ir vadovavo giedojimui bei dainavimui. Kalėdų senelis buvo niekad humoro nestingęs Julius Gucaitis. Vaikai noriai jam deklamavo eilėraščius, giedėjo giesmes ir dainas. Už tai jie buvo atlyginti saldžiomis dovanomis. Gražiai grojo Rom.Gasiūnas ir H.Kremsyras.

H a n n o v e r

Žem.Saksonijos sostinės ir apylinkių lietuviai Kalėdas su eglute vaikams ir gražiu pobūviu suaugusiems atšventė gruodžio 29. Šv.mišias Šv.Kristupo bažnyčioje aukėjo kun.dek.V.Šarka. Giedėjo solistė Marika Nemeth, vargonavo prof.dr.P.Coenen. Jie tą dieną buvo lietuvių svečiai. Lietuviškas giesmes giedėjo visa bažnyčia.

Parapijos salė buvo papuošta lietuvių ir vokiečių vėliavomis, o stalai apkrauti suneštinėmis vaišėmis. Šventą sveikinimo žodžiu pradėjo LB apylinkės pirmininkas Alfredas Seidleris. Vietoje pamokslu bažnyčioje kun.V.Šarka salėje supažindino susirinkusius su Kristaus gimimo evangelija. Darniai skambėjo lietuviškos ir vokiškos Kalėdų giesmės.

Senelio rolę gambiai vaidino Valius Merkevičius, išreikalaudamas iš vaikų pasirodyti su savo sugebėjimais. Šokių plokšteles parūpino Alfr.Seidleris ir Algis Pralis. Šventą deklamacijomis pajūvairino Vasario 16 gimnazijos abiturientė Erina Seidlytė.

S t u t t g a r t

Kalėdinį pobūvį suruošė kun.Kaz.Senkus per Tris karalius (1985 sausio 6) Tėviškės namuose. Ten popiet jis aukėjo šv.mišias ir pasakė pamokslą apie maldos reikalingumą. Buvo giedamos kalėdinės giesmės, kurias palydėjo trimitininkai Manuela ir Haraldas Jegeriai. Evangelijos aiškinimus skaitė prof.G.Lenz ir Bayer.

Po pamaldų per 30 asmenų susirinko kavutės, kurią su pyragais paruošė Repšienė, Baublienė, Bolcienė ir kit. Tie patys trimitininkai ir čia pagrojo įvairių melodijų. Įvairumo įnešė St.Nikolaus parapijos Trijų karalių apsilonkymas. Jie irgi giedėjo ir grojo bei rinko aukas badaujantiems Afrikos vaikams.

S c h w e t z i n g e n

Lietuvos kariuomenės atsteigimo metinės Vokietijoje retai beminimos. Tolydžio pasitraukia iš gyvenimo mūsų kariuomenėje tarnavę vyrai, o su jais ir noras minėti tą nepriklausomo gyvenimo instituciją, kuri išugdė Lietuvos laisvės kovotojus ir kurios dvasia iki šių dienų teikia jiems stiprybės tiek okupuotame krašte, tiek ir iševijoje. Tačiau vienur kitur išlikę telkiniai, kur karisaka dvasia dar gyva. Vienas jų - Schwetzingenas.

VLB Schwetzingeno apylinkė nei vienu metų nepraleido nepaminėjusi lapkričio 23-iosios. Ir šiemet apie 20 jos narių susirinko tą dieną popiet į Gamtos draugų svetainę Ketsche prisiminti jiems brangios sukakties. Daugelis jų dar tebedirba 8591 LS kuopoje, tad turėjo gauti pusdienį atostogų.

Minėjamą pradėjo LB apylinkės pirmininkas Jonas Vitkus. Mikas Miniauskas papasakojo apie Vasario 16 Akto įgyvendinimą narsių Lietuvos savanorių ryžtu ir apie tarnybą mūsų kariuomenėje taikos metu, kuri buvusi jaunimo auklėjimo, švietimo ir dvasinio bei fizinio šaunimo mokykla. Ypač giliai pergyveno kariai sovietinę okupaciją 1940 birželį, kai Raudonosios armijos daliniai, mūsų vyriausybės sutikimu, buvo įsileisti į kraštą be šūvio. Tylos minute prisiminti už tautos laisvę žuvę kariai. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Po oficialiosios dalies, girksnodami alutį ar vynelį, vyrai dar ilgokai dalinosi prisiminimais. 1940 Lietuvos kariuomenėje tarnavę papasakojo, kaip skaudžiai jie pergyveno mūsų vyriausybės įsakymą ginklų nesipriešinti į kraštą plūstantiems raudonarmiečiams. Tik kariška drausmė sulaukė juos nuo ginklo panaudojimo.

Gamtos draugų svetainėje ilgai skambėjo lietuvių kariškos ir liaudies dainos. Tik užvedus Eisim, broleliai, namo, visi išsiskirstė.

M e m m i n g e n

To miesto dienraštis labai išgyrė Memmingeno LB apylinkės tautinių šokių grupę. Gan ilgame straipsnyje rašoma, kad Almos Neumann vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė yra "vienintelė tokio dydžio Vokietijoje". Ji neturi jokių prieauglio rūpesčių. Priešingai - ne visi norintieji šokti gali būti priimti. Dabar grupę sudaro 23 mergaitės ir vaikinai, besididžiuoja paskutiniųjų metų pasiekimais. Jie ne tik įvairiomis progomis yra pasirodę Memmingene, bet ir su dideliu pasisekimu šoko Katalikų dienoje Munchene bei Bochume, kur turi ryšių su draugiška grupe. 5 grupės nariai (akordeonas ir gitaros) rūpinasi muzika. Tautinius drabužius pasiuvo lietuvės moterys, "pakaitalus" atveža atostogininkai. Iš lietuviškų šeimų palikuonių ir draugų sudarytą grupę remia Memmingeno LB apylinkė. Dabar ji šoka 12 ar 13 šokių, tarp kurių užtinkame ir giminingų bavarų bei šiaurės vokiečių šokiams. Repetuoja Folkloro namuose. Jie ten labai gerai jaučiasi.

Šokių grupės svajonė - pasirodyti Amerikoje, toje lietuvių tvirtovėje, tautinių šokių šventėje. Neseniai netikėtai sudužo viltis pasirodyti Milane.

Šokių grupė sukurta Radzevičiaus. Muncheniškė Alina Grinienė padeda mokyti naujų šokių, pavz. Sadutę, gėlių šokį, vaizduojantį padėką gamtai. Rašydamas apie mūsų tautinius šokius, korespondentas samprotauja, kad jie 80% sudaryti polkos žingsnių pagrindu, susideda iš daugelio nepasikartojančių sukinių. Kiekvienas šokis kitoks, turįs vis kitą reikšmę. Dėl to reikia du ar tris mėnesius po daugelį savaitinių valandų lavintis, kol išmokstamas naujas šokis.

Rašinių puošia Mikitą bešokančių nuotrauka su paaiškinimu, jog tai labai sunkus lazdų šokis, reikalaujantis didelio miklumo. Šiame šoky vyrai parodo moterims ką jie gali.

Memmingeno lietuvių tautinių šokių grupė pasirodys Vasario 16 minėjime Memmingene pilnu sąstatau š.m. vasario 17.

H a m m i n k e l n

Mūsų pasiekė iškarpa iš š.m. sausio 28 Neue Ruhr Zeitung Nr.23. Rašoma, kad SPD Ringbergo skyrius paminėjo savo 20 metų įsteigimo sukaktį. Išspausdinta 9-ių steigėjų nuotrauka, tarp kurių matome ir mūsų tautietį Joną Petraitį. Visi steigėjai apdovanoti Ringbergo pilies atspaudais, pažymėjimais ir SPD sagėmis.

JONAS GLEMŽA ATŠVENTĖ 98-JĮ GIMTADIENĮ

Į sukaktuvinininko nuopelnus ir ilgą amžių bei vitalumą atkreipė dėmesį ne tik lietuviai, bet ir vokiečiai. Vokietijos LB valdyba palinkėjo J.Glemžai ne tik šimto metų, bet ir šio šimtmečio pabaigos sveikam sulaukti.

Vokiečių laikraščio Kreisnachrichten žurnalistai aplankė sukaktuvininką jo namuose ir gimtadienio išvakarėse (sausio 19) paskelbė ilgą pasikalbėjimą, pavadintą "Nuostabiai gyvybingas Hirsaus seniausias". Glaustai nupasakojęs J.Glemžos gyvenimą ir jo eitas vadovaujamas pareigas prieš karą Lietuvoje ir po karo Vokietijoje, laikraštis pastebi, jog prieš 50 metų jis vedė Ziną ir š.m. kovo 1 abu švenčia vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų. Abu dar guvūs ir vadovauja Lietuvių šalpos draugijai LABDARA.

Jubiliatas yra parašęs Institutum Balticum porą studijų apie sovietinės Lietuvos žemės ūkį 1960-1970 ir 1970-1980. Paskutinioji buvo išspausdinta 1984.

Prieš 16 metų Glemžai įsigijo butą Calwo miestui priklausančiame Hirsau ir ten gyvena. Nė turi laiko nuobodžiauti. Vis dar neatsisako nuo neilgų pasivaikščių. Nepaisydamas susilpnėjusio regėjimo, tebeveda plačią korespondenciją. Per Kalėdas turėjo net 70 šventinių sveikinimų raštu atsakyti. Dirba nuo ryto iki vakaro. Nevartoja alkoholio, jau seniai metė rūkyti, maitinasi vegetariškai. Pasikalbėjimą su J.Glemža vokiečių laikraštis papuošė gražia sukaktuvininko fotografija.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

V e l y k ų a t o s t o g a s

mokykla pradės kovo 30. Mokiniai galės iš bendrabučio išvažinėti kovo 29. Į bendrabutį po atostogų grįžta balandžio 14. Pamokos prasidės balandžio 15.

J o n i n ė s

ruošiamos birželio 22 popiet. Bus plati programa ir laužas. Kviečiami visi.

T a l e n t ų v a k a r a s

Vysk.Motiejaus Valančiaus ateitininkų kuopos kvietime buvo skelbiama, kad lapkričio 24 rengiamas pirmasis talentų vakaras. Pažadėta daug įdomybių ir geriausiai pasirodžiusiems - premijų.

Kažin ar tai buvo pirmasis talentų vakaras šioje mokykloje. Įvairių mokinių pasirodymų būta ir anksčiau. Tik tokio masto talentų demonstracija gimnazijoje buvo pirmoji. Programoje - per 20 pasirodymų. Talentu suprastas kiekvienas polinkis į judesio, žodžio, dainos ar muzikos meną. Vyko gimnazijos valgyklos salėje, išpuoštoje pušų šakomis, apkabinėtomis spalvotomis girliandomis, prožektorėliais. Pristatyta visokių muzikos instrumentų, mikrofonų ir kitokių techniškų įrengimų. Už vertintojų stalo susėdo tėv. Alf. Bernatonis, kun. J. Dėdinas, Nelė Paltinienė, Liucija Riterienė ir Nelė Pečiulytė iš Punsko.

Programą pradėjo du "kurčiai" - Darius Sužiedėlis ir Dana Baltutytė, nusigrimavę ir persirengę iki neatpažinimo. Tiek savo vaidyba, tiek komišku pokalbiu turiniu jie išryškėjo kaip tikri talentai, pasirodydami po beveik kiekvieno debiutantų išstojimo. Kadangi jie priklausė ir prie vakaro rengėjų, tai premijos jiems nepaskirtos, nors buvo tikrai verti.

Dažnai per salę perbėgdavo Severina (Vanagūnaitė), vaikoma Arūno (Vanagūno), sukeldami skardų juoką. Tiedu "kurčiai" ir Erina Seidlerytė apžvelgė vakaro programą. Pirmieji pasirodė "amerikiečiai", pasivadinę mėlynėmis: Nestoras Ruplėnas su gitara (Argentina), Rimas Rosales (Venezuela) ir čikagiškiai - trys Dariai - Dirmantas, Laucius bei Šilas - ir Vitas Račiūnas bei Tomas Žukauskas. Padainavo kupletų, pakeddami tiek savo draugus, tiek ir mokytojus.

Mažoji Kristina Enzinaitė parodė, kad ji pradeda mokytis skambinti pianinu. Vienintelis choreografinis numeris buvo Gabijos Diavaraitės ir Ingridos Povilianskaitės gerai improvizuotas šokis. Joachimas Freteris, prisitardamas gitara, "liedermacherio" stiliuri padainavo apie taiką. Vargonėliais jį dar palydėjo Arvydas Herbstas.

Neblogą vaidinimėlį pateikė jaunieji Kristina Enzinaitė, Jūratė Toraitė, Jonas Venckus ir Ingrida Gasiūnaitė. Jūratė Toraitė, skambindama pianinu, įtikino klausytojus, kad ji neveltui mokosi skambinti. Milda Motekaitytė, nusigrimavusi, persirengusi lėle ir ją vaidinusi, padainavo Lėlės dainą. Vargonėliais ją palydėjo mokyt. Arv. Paltinas. Ji irgi nepremijuota, pastebint, kad jos dainavimas jau peržengęs mėgėjiškumo ribas.

Mokytojos Marytė Šmitienė ir Bronė Lipšienė, persirengusios havajietėmis, vargonėliais palydimos muzikos mokyt. A. Paltino, kupletais papasakojo, kokius vyrus rado Vasario 16 gimna-

zijoje. Rytis Varnas, Nestoras Ruplėnas, Andrius Huberis ir Rimas Rosales, persirengę lengvomis mergaitėmis, pašoko pikantišką šokį. Juri Roitas ir Cynthia Enzinaitė, palydimi mandolina mokytoja R. Tesnau, padainavo porą lietuviškų dainelių. Dainavo ir patys mažieji debiutantai, dar neperkopę gimnazijos slenksčio - Laimutė ir Martinukas Lipšiukai bei Ramutė Lemkiukė, palydimi akordeonu Vytuko Lemkiuko. Ingrida Povilianskaitė (gydytoja) ir Jonas Venckus (pacientas) suvaidino trumpą sąmojų.

Visų dėmesį atkreipė Monika Gaižauskaitė ir Arvydas Herbstas (vargonėliai), duetu padainavę svajingą Prie pasakų miesto ir paties Arvydo sukurtą dainelę apie sunkią mokinio dalį, kai išsigijus draugę ar draugą po metų vėl jo(s) netenki. Berniukų bendrabučio vedėjas Vainis Aleksa ir direktoriaus pavaduotojas Ronaldas Tesnau, prisitardami - pirmasis gitara, o antrasis mandolina, - padainavo lietuviškų melodijų potpourri. Deklamavo Jūratė Toraitė ir Erina Seidlerytė, pianinu palydimos Marytės Balaišytės.

Ispaniška nuotaika padvelkė iš Pietų amerikiečių pasirodymo. Diana Stasiukynaitė (Kolumbija), Rimas Rosales (Venezuela) ir Nestoras Ruplėnas su gitara (Argentina) ispaniškai padainavo savo kraštų dainų, įskaitant ir populiariąją La Bamba.

Daug linksmumo įnešė karnavališkai apsirengę ir visokiais triukšmą keliančiais instrumentais apsiginklavę mokytojai: direktorius Andrius Šmitas, jo pavad. R. Tesnau, mergaičių bendrabučio vedėja Genė Venckuvienė bei jos pavaduotoja Livija Lipaitė, berniukų bendrabučio vedėjas Vainis Aleksa bei jo pavad. Vilius Lemkė, Bronė Lipšienė, Marytė Šmitienė, Edmundas Kaciucevičius, kun. Jonas Dėdinas, Arvydas Paltinas (vargonėliai) ir gimnazijos sekretorė Onutė Šiugždinienė. Jie "pagrojo" porą melodijų, o kun. J. Dėdinas, atsigabėjęs "stradivarijų Nr. 2", laistytuvėliu gan įtikinančiai išdūdavo serenadą. Tik į galą paaiškėjo, kad grojo ne jis, o mechaniška muzika.

Vakaras užbaigtas video vaidinimu. Parodytas komiškas filmas apie juodukų peštynes su baltaisiais dėl moterų, kurių susuko Marytė Balaišytė Weinheimio pilyje. Vaidino Erina Seidlerytė, Darius Sužiedėlis, Dana Baltutytė, Rimas Rosales, Nestoras Ruplėnas.

Po pusvalandžio tarimosi juri komisijos vadu tėv. Alf. Bernatonis paskelbė premijų paskirstymą. Pasidžiaugęs labai gausiu dalyvių skaičiumi, atkreipė dėmesį į draugišką mokytojų įsijungimą į varžybas su mokiniais.

I premija Arvydui Herbstui ir Monikai Gaižauskaitei už originalią kūrybą ir jos interpretaciją. Paskirtas tortas. Klausytojų prašomi, jie dainą dar kartą padainavo.

II premija teko video filmui ir jo "žvaigždėms" - po pizzą ir coca colą.

III " " Jūratei Toraitei, Erinai Seidlerytei ir Marytei Balaišytei už melodeklamaciją - didelis krepšys vaisių.

IV " " Kristinai Enzinaitei, Jūratei Toraitei, Jonui Venckui ir Ingridai Gasiūnaitei už vaidinimą - daug ledų.

V " " Laimutei ir Martinukui Lipšiukams bei Ramutei ir Vytukui Lemkiukams, parodžiusiems drąsą, stojant į varžybas su gimnazistais - po dėžutę saldinių.

Ateitininkų globėja mokytoja M. Šmitienė padėjo vertintojams ir dalyviams už jų įnašą į šio vakaro programą, o tėv. Alf. Bernatonius - ir už gausias premijas. Kun. J. Dėdinas pavaišino obuoliais ir premijų nelaimėjusius varžovus.

R a i š k i o j o s k a i t y m o v a r ž y b o s

- nekasdieniškas įvykis mokykloje. Vieną kartą atidėtos, pagaliau įvyko gruodžio 4 gražiai išpuoštoje mergaičių bendrabučio svetainėje. Dalyvavo 7 mergaitės ir tik vienas berniukas, nors berniukų šiomet gimnazijoje žymiai daugiau, negu mergaičių. Visoms varžovėms privalomas eilėraštis buvo Putino Nuostabios naktys, o kitas - pasirinktinai. Vertinimo komisiją sudarė Bronė Lipšienė, Livija Lipaitė (abi mokytojos), mokinė Daiva Bartkevičiūtė ir Nelė Pečiulytė iš Punsko.

Atidarymo žodį tarė mokytoja Br. Lipšienė, pastebėdama, kad mūsų gimnazija ypač didelį dėmesį skiria gimtajai kalbai. Raiškiojo skaitymo varžybos yra šio dėmesio išraiška. Užsirašė 8 dalyviai. Ne visi jau yra nugalėję lietuvių kalbos sunkumus, bet sveikintinas jų ryžtas.

Burtų keliu į pirmąją ugnį pateko abiturientė Erina Seidlerytė iš Hannoverio. Šalia privalomo eilėraščio ji paskaitė dar Antano Gustaičio Mažą nesusipratimą, o po varžybų - dar ir Vytauto Bložės Nemuną ties Druskininkais.

Mažoji Kristina Enzinaitė iš JAV-bių šalia privalomojo eilėraščio pasirinko dar Jono Aisio Našlaitį. Trečioji - Milda Motekaitytė iš JAV-bių - paskaitė dar ir Kotrynos Grigaitytės Laimė ši trumputė. Ketvirtasis - Aleksas Janulis iš Hannoverio - pasirinko Prano Ge-

nio Varpus. Danutė Baltutytė iš Australijos - Antano Gustaičio Liežuvį. Mažajai Jūratei Toraitėi iš JAV-bių patiko Salomėjos Neries Lietuva. Gabija Diavaraitė apsisprendė už Bernardo Brazdžionio Šešėlių. O mažoji Ingrida Gasiūnaitė iš Lebenstedto, skaitydama Sal.Neries Motinos ašaras taip susigraudino, kad ir pati pravirko.

Vertinimas ilgai neužtruko. Po keletos minučių tarimosi mokytojų Br.Lipšienė Komisijos vardu paskelbė, kad visos skaitovės suskirstytos į dvi lygias grupes: 4 gerai mokančios lietuvių kalbą ir 4 silpnai. Paskirtos dvi pirmosios premijos: iš I grupės - Danutei Baltutytei ir iš II - Kristinai Enzinaitei. Klausytojai garsiu plojimu pasveikino laimėtojas.

Pažymėjimai ir dovanos įteiktos gruodžio 7 per pietus valgykloje, apie šimtainei asmenų triukšmingai plojant.

K ū č i o s

1984 buvo labai gausios tiek dalyvių skaičiumi, tiek ir programa. Gruodžio 14 valgyklos salėje už šventiškai paruoštų stalų susėdo per 160 žmonių: Kuratorijos valdyba - pirmininkas tėv.Alfonsas Bernatonis, vicepirmininkas ir direktorius Andrius Šmitas bei išdininkas Jonas K.Valiūnas -, apie 80 mokinių, kai kurių tėvai, mokytojai ir administracijos darbuotojai su šeimomis. Atsilankė ir vokiečių svečių: Pasaulio liuteronų sąjungos vokiečių tautinio komiteto įgaliotinis Vak.Vokietijai Bažnyčios tarėjas kun.Edmund Ratz iš Stuttgarto, vietos evang.kun.Ansorg, Hüttenfeldo seniūnas Edmund Maul. Nebuvo pamiršti pakviesti ir vokiečių spaudos atstovai.

Iškilmės pradėjo evang.kapelionas kun. Fr. Skėrys, pastebėdamas, jog šiemetinė Eglutė yra jubiliejinė. Jis pradėjo jį ruošti prieš 30 metų. Perskaitė buv.direktoriaus Jono Kavaliūno sveikinimą. Vokiškai paaikškino, kaip lietuviai švenčia Kūčias. Ir čia, stengdamiesi išlaikyti savus papročius, ne tik prisimename, bet ir pergyvename Lietuvą, o vyresnieji - ir savo jaunystę. Mūsų mintys ši vakarą skrenda į tėvynę pas savuosius, kurie negali atvirai, kaip mes čia, švęsti Kūčių ir Kalėdų.

Lyg pratesdama kun.Skėrio mintį, Danutė Baltutytė iš Australijos, apsirengusi Lietuvaite, deklamavo - Kur tu, sesuo gera, kur jūs draugai.. ir ant atskiro staliuko uždegė tris žvakes. Iš šalių sustojo skautai. Savo kraštams būdingas eiles deklamavo skautės-ai: Laima Šležaitė iš JAV-bių, Jonas Venckus iš Kanados, Diana Stasiukynaitė iš Pietų Amerikos (Kolumbija), Virginijus Jocyš iš Vokietijos ir gale - visi kartu. Savo žvakutėmis jie uždegė visas žvakes ant visų stalų. Šioje mokykloje tai buvo naujiena. Ją paruošė ir eilėraščius parinko bei momentui pritaikė AUŠROS tuntininkė S.Meilė Mickienė, nuo šių mokslo metų pradžios uoliai dirbanti su gimnazijos skautais.

Tada visi sugiedojo Kalėdų giesmę Tyli naktis... Jau vieną koją į abiturientus įkėlęs Arvydas Herbštas paskaitė kalėdinę Luko evangeliją. Kun.Fr.Skėrys sukalbėjo jo paties šiam vakarui parašytą maldą. Eglutės žvakes uždegė tėv.Alf.Bernatonis, Andrius Šmitas ir katalikų bei evangelikų kapelionai - kun.Jonas Dėdinas ir kun.Fr.Skėrys.

Pirmasis pakilo kalbėti direktorius Andrius Šmitas. Jis vokiškai paaikškino, kad ši vakar atsiveikinama prieš išvažinėjant Kalėdų atostogų. Kūčios Lietuvoje švenčiamos šeimose, bet kviečiami ir artimi žmonės. Mes čia sudarome didelę lietuvišką šeimą. Pasidžiaugė, jog prie Kūčių stalo galime matyti ir savo draugus (čia suminėjo garbinguosius svečius vokiečius).

Kalbėdamas lietuviškai pastebėjo, kad šie metai nepagailėjo mūsų mokyklai rūpesčių: pilies gaisras sunaikino berniukų bendrąjį ir reikia statyti naują ir kt. Praėjusiais mokslo metais turėjome mažiau mokinių, bet veikimas buvo gyvas: gražiai šoko tautinių šokių grupė, pasiekusi net JAV-bes, darniai dainavo choras, grojo orkestras, veikė ateitininkai, skautai ir kiti būreliai. Šiais mokslo metais tęsiame pradėtą veiklą su daugiau mokinių. Atėjo naujų vertingų talkininkų: berniukų bei mergaičių bendrabučių vedėjai ir mokytojai Vainis Aleksa ir Genė Venckuvienė, jos pavaduotoja Livija Lipaitė, vicedirektorius Ronaldas Tesnau ir kiti. Perorganizuota tautinių šokių grupė, choras, atstatytas ir padidintas orkestras. Dosnių ir jaunimą mylinčių tautiečių pagalba už 30.000 DM įsigyti nauji muzikos instrumentai.

Direktorius dėkojo visiems, kurių darbu, rūpesčiu ir aukomis galime gyventi šioje lietuviškoje šeimoje: mokytojams, administracijos bei ūkio darbuotojoms ir ypač laisvanoriškiems talkininkams - Ignui Švedui ir Bernardui Budreikai. Paskelbė, kad turime 5 jubiliumus. Didžiai gimnazijai nusipelnęs yra Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv.Alf.Bernatonis, atšventęs 70 metų amžiaus sukaktį. 25-rius metus mokykloje yra išdirbę kun.Jonas Dėdinas, mokytojas Aloyzas Weigel ir šiuo metu, deja, sergantis buhalteris Rolf Schulz. Kun.Fr.Skėrys atšventė 65-jį gimtadienį ir dabar suruošė 30-tą Kalėdų eglutę. Jų laukia dovanos.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. Alf. Bernatonis, pirmiausia vokiečių kalba, pasveikino visus mielus svečius. Dėkojo vokiečiams bei lietuviams mokytojams, kad jie ir šiemet sutiko savo kalėdinius priedus pasidalinti su jų negavusiais bendradarbiais. Linkėjo, kad didžiosios šventės suteiktų visiems ramybę bei poilsį. Kalbėdamas lietuviškai, pabrėžė Kalėdų švenčių prasmę ir reikšmę krikščionims. Išreiškė viltį, kad visi, parvykę į namus, ras ten laukiančius saviškius, su kuriais maloniai praleis šventes. Kvietė mokinius parodyti jiems, ką čia yra išmokę.

Pasaulio liuteronų sąjungos vokiečių tautinio komiteto įgaliotinis Vak.Vokietijai Bažnyčios tarėjas kun. Edmund R a t z prisipažino pirmą kartą buvojęs tarp užsienio lietuvių. Esąs lankęsis Kaune ir Vilniuje. Patyręs, jog ten yra daug susipratusių jaunimo. Papasakojo apie savo atstovaujamą organizaciją, apimančią 13 milijonų evangelikų Vak.Vokietijoje ir priklausančią Pasaulio liuteronų sąjungai, kurios kongresas šiemet vyko Vengrijoje ir kuriame jam ir kun.Skėriui teko dalyvauti. Pasidžiaugė, kad praeitą vasarą pilyje kilęs gaisras nesutrukdė mokyklos darbo.

Išreiškė mintį, kad lietuviai savo buvimą Vokietijoje geriausiai įprasmintų, tapdami ryšininkais tarp savo ir vokiečių tautų. Tuo būdu pasitarnautų ir taikos labui.

Kun. A n s o r g dėkojo už pakvietimą į šią išskilia šventę. Praėjusiais metais per Kūčias stebėjome vaidinimą pilies salėje. Šiemet teko labiau susispausti valgykloje. Neabejojo, kad gaisro apnaikinta pilis bus netrukus atstatyta ir visos išskilmės galės vykti naujame pastate. Pasidžiaugė, kad su lietuviais Hüttenfelde gražiai sugyvena ir tai esąs nemažas indėlis į taiką ir susipratimą tarp tautų ir žmonių.

Edmund M a u l sakė, kad Kūčios su lietuviais jam nebe pirmos. Ateinas į jas ne tarnybinės pareigos spiriamas, bet asmeninio malonumo skatinamas. Pažįstas Romovus problemas ir esąs pasiruošęs padėti jas narplioti. Pasidžiaugė padidėjusiu mokinių skaičiumi. Priminė iš paties prof.J.Ereto lūpų girdėtus žodžius apie kultūrinę lietuvių išsivijos misiją. Viena jos vykdytojų yra ši mokykla, uoliai puoselėjanti lietuviškas tradicijas. Jam labai patinkas gilią simbolinę prasmę turis paplotėlių laužymas. Linkėjo gimnazijai ir Romuvai po gaisro gražiai atsistatyti ir toliau plėstis.

Prasidėjo paplotėlių laužymas. Visi sukručio. Tėv.Bernatonis su direkt.Šmitu išėjo į priekį prie eglutės. Prie jų paeiliui artėjo visų klasių seniūnai su savo auklėtojais ir, atsilauždami po gabaliuką paplotėlio, pasikeitė linkėjimais. Jautriai atsiveikinta, kol kas tik iki atostogų galo, su abiturientais, nes šios Kūčios jiems paskutinės gimnazijoje. Kiekvienas stengėsi susitikti su mieliausiais asmenimis ir palinkėti linksmų švenčių.

Kai visi grįžo į savo vietas, prasidėjo valgymas kūčių, susidėjusių iš 12-kos tradicinių patiekalų, be mėsos ir gyvulinių riebalų. Svečiai vokiečiai stebėjosi virėjų išradingumu. Raginti nė vieno nereikėjo, nes vakaras jau buvo pažengęs, o skanūs valgiai viliote viliojo.

Giesmių ir muzikos programą paruošė ir pravedė muzikos mokytojas Arvydas P a l t i n a s . Jo vadovaujamas mokinių choras darniai pagiedojo 4 Kalėdų giesmes: vieną lietuvišką, dvi vokiškas ir vieną anglišką. Trys akordeonai - Virginijus Jocys, Oliveras Lipmanas ir Andrius Huberis - pagrojo advento melodiją Viešpatį liaupsink, o Jocys dar ir solo - Mieliau dar varpeliai neskambėjo. Dėmesį į save atkreipė gražią pažangą nuolat daranti Milda Motekaitytė, solo pagiedojusi Žinau aš skaisčią rožę lietuviškai ir O Holy Night angliškai.

Iš įvairių muzikos instrumentų sudarytas kvartetas (J.Toraitė, E.Kirkickytė, H.Šulcaitė ir N.Ruplėnas) pagrojo Kalėdų giesmelės melodiją. Savo sudėtį kiek pakeitęs mergaičių kvartetas (Milda Motekaitytė, Monika Gaižauskaitė, Erina Seidlerytė ir Dana Baltutytė) padainavo žiemos nuotaikos dainelę apie baltą mišką. Tikra staigmena buvo į 13 muzikantų išaugęs mokinių orkestras, darniai pagrojęs kalėdinių melodijų pyne.

Per keliolikos minučių pertrauką beregint išdygo scena su dekoracijomis, pasirodė aktoriai. Mergaičių bendrabučio vedėjos Genės V e n c k u v i e n ė s ir kun. Jono D ě d i n o surežisuoti jie suvaidino pastarojo sukurtą 5-kių paveikslų pjėsę - Teateinie Tavo l'aralytė. Įžanginį žodį tarė režisierė, paaiškindama vaidinsimo veikalo paruošimo sąlygas ir turinį, paimtą iš Senojo Testamento apie pranašą Danielių. Jo mintys susišaukia su mūsų tauta, ypač su dabartine jos padėtimi. Kalbama apie mažą Izraelio tautą, kurios nariai - Danielius ir kiti žydai - yra Babilono valdovo Nebukadenezaro belaisviai, ir kuri dvasiškai pranašesnė už karo grobio prisiplėšusį ir prabangoje skęstantį Babiloną.

Į vaidinimą įpinta daug muzikos ir net gabalas baleto, kuri šoko Gabija Diavaraitė, Tanja ir Gabija Griunvaldaitės, Tanja Huberytė ir Silvija Vosyliūtė. Pagrindinius vaidmenis vai-

dino : Nebukadenezarą - Milda Motekaitytė, jo adjutantą - Darius Sužiedėlis, pranašą Danielių - Gabija Diavaraitė, du belaisvius žydus - Ingrida Povilianskaitė ir Daiva Korintaitė. Gerai atliko ir kitas roles turėję mokiniai. Išskirtinai gera buvo Mildos Motekaitytės vaidyba. Visą vaidinimą kun.J.Dėdinas įrašė į video juostas. Apgailestautina, kad toks vertingas veikalas tik po vieno parodymo turi būti padėtas į spintą. Kitur jį suvaidinti Vokietijoje nėra sąlygų.

Kalėdų eglutės rengėjas kun.Fr.Skėrys nuoširdžiai dėkojo visiems rėmėjams ir mokinių tėveliams, įgalinusiems suruošti šią šventę. Ji nei kiek neapsunkino gimnazijos kasos. Dėkojo ir kalbas pasakiusiems sveikintojams, programos ruošėjams bei atlikėjams, virėjoms ir ūkio vedėjai Eug.Lucienei.

Nėra Kalėdų eglutės be Kalėdų senelio. Kad ir kaip visi spėliojo, niekas negalėjo atspėti kas, po kauke pasislėpęs, įvirto į salę su gausybe krepšių, pilnų šviežių ir džiovintų vaisių, šokolado, džiovėsių, riešutų ir kitų skanėstų. Iš jo kalbos atrodė, lyg būtų vietinis, nes žinojo visas mokytojų ir mokinių paslaptis ir jas čia skelbė su atitinkamais pabarimais ir pagyrimais. Paslaptį atskleidė kun.Skėrys, dėkodamas Algirdui P a l a v i n s k u i už puikiai atliktą senelio vaidmenį ir už ilgą kelionę iš Saaro krašto. Ne visi dovanas gavo veltui. Gimnazijos slenksčio dar neperžengę Laimutė ir Martinukas Lipšiukai bei Ramutė ir Vytukas Lemkiukai turėjo atsilyginti dainomis, o Vytukas - dar ir akordeonu pagroti. Specialios gimnazijos dovanos įteiktos dir.Šmito kalboje išvardintiems jubiliatams. Papildomų dovanų gavo ir mokinių sporto varžybų laimėtojai. Jas įteikė mokyt.R.Tesna.

Kūčios užtruko 5 valandas, bet niekam nuobodžiauti neteko. Jų nuotraukas ir aprašymus išspausdino vietos dienraščiai Mannheimer Morgen ir Lampertheimer Zeitung.

N u s i s e k e s š o k e j ų p a s i r o d y m a s

Š.m. sausio 24 gimnazijos tautinių šokių grupė šoko ir choras dainavo Anweiler miesto rengtame pobūvy. Vadovas Rielmann gražiai priėmė organizatorių vardu ir visus svečius pristatė publikai. Mūsų mokinių pasirodymas praėjo linksmai ir sklandžiai. Gausi vokiečių publika buvo sužavėta neregėtais lietuvių tautiniais šokiais ir liaudies dainomis. Gimnazistai ir vadovai, sulaukę daug katučių ir dovanų, vėlai vakare laimingai sugrįžo į namus.

Š o k e j ų p a d e k a r e m e j a m s

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupės nariai ir vadovai nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, padėjusiems mums nuvykti į Pasaulinę lietuvių tautinių šokių šventę Clevelande, JAV-bėse. Jūsų dėka galėjome sėkmingai atstovauti savo gimnazijai ir visiems Vokietijos lietuviams šiame didžiuliam renginyje. Ačiū!

----- x X x -----

JŪRATĖ LEMKIENĖS-Batūraitės PAVEIKSLŲ PARODA

iškilmingai buvo atidaryta 1984 gruodžio 1 Lampertheime Volksbanko patalpose. Rengėjas - Volksbank Kreis Bergstra. Erdvioje salėje buvo išstatyti 36 įvairaus dydžio paveikslai, daugiausia Rennhofo pili. Hüttenfeldo bei jo apylinkių vaizdai. Į atidarymą bankas išsiuntinėjo kvietimus ir išleido rodomų paveikslų sąrašą su palydėtomis kainomis (100-750 DM). Vertingesnieji darbai nebūvo parduodami.

Parodos atidarymo vakarą atvyko Vasario 16 gimnazijos choras su vadovu mokyt.Arvydu Paltinu, keliolika lietuvių iš Hüttenfeldo ir tiek pat vokiečių. Choras akordeonu palydimas Marytės Balaišytės, sugiedojo dvi giesmes - Kalėdų giesmę ir Ateikite žmonės. Atidarymo žodį tarė banko direktorius Selze, pastebėdamas, kad Volksbanko patalpos yra tinkama vieta ne tik bizniui, bet ir menui. Čia nuolat vyksta paveikslų parodos. Rengėjai nesiriboja kiriuo nors meno žanru, bet yra atvirai visoms jo kryptims. Suminėjo keletą žymesnių dailininkų, kurių darbų parodos buvo jau surengtos.

Supažindinęs su dail.Lemkienės biografija ir kūrybiniais pasiekimais, direktorius sveikino visus svečius, ypač Vasario 16 gimnazijos mokinius, kurie, tautiniais drabužiais apsirengę, sudarė nekasdieninę nuotaiką. Už atsilankymą su jais dėkojo gimnazijos direktoriui A.Šmitui su žmona ir spaudos atstovams, ypač dail.Lemkienei už paskolinimą savo darbų parodai. Choras pagiedojo dvi adventines giesmes. Tada šeimininkas pakvietė susipažinti su iškabintais paveikslais, pasivaišinti šampanu ir užkandėliais. Parodos atidarymą aprašė Lampertheimer Zeitung ir išspausdino dail.Lemkienės prie savo paveikslų parodoje nuotrauką. Paroda truko ilgiau negu mėnesį.

Paroda apie šv. Kazimierą

Meno istorikas dr. Povilas Reklaitis, skaitęs XXXI Europos lietuviškųjų studijų savaitėje Augsburgėje paskaitą apie šv. Kazimiero ikonografiją ir suruošęs ta tema parodą, vėliau perkėlė ją į Marburgą, kur turėjo nemažą pasisekimą. Oberhessische Presse tris savaites ją skelbė ir išspausdino ilgesnį straipsnį. Dar vėliau paroda buvo perkelta į Siegeną, kur veikė iki š.m. sausio vidurio.

Lietuvių kultūros institutas

1985 pradžioje paskelbė aplinkraštį Nr.5, kuriuo painformavo apie savo veiklą: valdybos sąstata, biblioteka, kurią dabar sudaro apie 4.000 knygų, neįskaitant 30 centnerių kartonų iš prel.dr.J.Avižos palikimo, archyvą, kuris po 1984.VI.6 pilies gaisro negali būti tvarkomas dėl patalpų trūkumo. Pasidžiaugta, kad atstatysimoje pilyje LKI reikalams numatytos erdvios patalpos. Aprašytas 1984 spalio 19-21 Hüttenfelde vykęs suvažiavimas - mokslinė konferencija ir visuotinis narių susirinkimas (plačiau žr. INFORMACIJŲ Nr.7/8-1984 psl.13-15). Iš prijungto kontrolieriaus Petro Odinio tikrinimo protokolo matyti, kad 1984 baigti su 11.133,59 DM pajamų ir išlaidų. Kasoje 1984.XII.31 buvo 7.340,13 DM. Stambiausi rėmėjai: J.Glemža - 4.100,--DM, Vokietijos federal. vidaus reikalų ministerija - 1.600,--DM; dr.K.J.Čeginskas (LKI sekretorius) - 774,--DM, Vokietijos LB valdyba - 385,40 DM, V. Bartusevičius (LKI vedėjas) ir VLB Memmingeno apylinkė po 300,--DM ir t.t. Čia reiktų dar pastebėti, kad LKI valdybos nariai, tiek ir kiti talkininkai dirba be atlyginimo.

Nurodyti ir asmenys bei leidyklos, parėmę LKI biblioteką knygomis. Vertingos knygų siuntos gautos iš dr.A.Geručio (1.000 knygų) bei VLB Darmstadto apylinkės (500 knygų). Naujuosius savo leidinius siuntinėja A.Mackaus knygų leidimo fondas (42 kn.), Ateities leidykla (36 kn.), Vydūno jaunimo fondas (7 kn.), Akademinės skautijos leidykla (6 kn.) ir kit.

Pasidžiaugiama, kad pamažu užpildoma iki šiol buvusi leidinių svetimomis kalbomis spraga. 1984 Europoje pradėjo eiti du nauji periodiniai leidiniai Pabaltijo kraštų temomis. Tai Baltisches Jahrbuch 1984 vokiečių kalba, leidžiamas Vak.Vokietijoje, ir Baltic Forum, leidžiamas anglų kalba Švedijoje. Abiejuose leidiniuose bendradarbiauja ir lietuviai.

Lietuvių kultūros instituto adresas: D-6840 Lampertheim 4, tel.06256-322.

Sąskaita banke: Konto-Nr.80 107 06 Volksbank Kreis Bergstrasse, 6840 Lampertheim
BLZ 509 914 00

Šalpos draugija LABDARA

š.m. pradžioje išsiuntinėjo rėmėjams sveikinius, pasidžiaugdama, kad ir ji "savo nedidelėmis pajėgomis dalyvauja lietuvių išėivijos gyvenime, padėdama jaunimui aukščiau kilti". Informuojama, jog draugija be paramos iš Vokietijos lietuvių gauna jos ir iš užsienio - Kanadoje bei Australijoje įsikūrusių tautiečių. Draugija dalį savo pajamų gali nukreipti lietuviškai moksleivijai Brazilijoje ir Lenkijoje paremti, kurie, baigę mokslus ir įsikūrę, dėkingai prisimena savo geradarius.

1984 gauta iš viso piniginių pajamų 17.409,08 DM ir tiek pat išleista. Laiškas baigiamas sveikatos linkėjimais ligoniams Stasiui Motuzui ir maj.Petruui Gudeliui, pastoviams ir dosniems Suvalkų trikampio moksleivijos rėmėjams, bei prašymu ir toliau remti draugijos veiklą, kurią vadovybė pasiryžusi plėsti.

"Labdaros" adresas: J.Glemža, Conventrain 33, D-7260 Calw-Hirsau

Sąskaita banke: LABDARA e.V., Landesgirokasse Stuttgart 1, Konto-Nr.1185168. BLZ 60050101

XXXII EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks šiemet rugpjūčio 11-18 Italijoje, netoli Veronos, Jaunimo dvasinio auklėjimo centre, apie 4 km nuo miesto, lengvai pasiekiamame autobusu (400 lirų).

Adresas: Centro Pastorale "Mons.G.Carraro", Lungadige Attiraglio 65, I-37124 Verona

Tel. 045-915877 arba 915423

Vieta rami. Pastatai erdvūs su visais patogumais, kambariais bendram naudojimui laisvalaikio metu. Šalia jų yra sporto aikštės ir graži aplinka pasivaikščiojimams. Netoliese galima maudytis. Maistas itališkas - geras ir sveikas (butelis vyno 6 žmonėms per pietus ir vakariėnė). Paskaitininkais pakviesti žymūs įvairių sričių žinovai lietuviai ir kitataučiai iš Europos ir Šiaurės Amerikos. Numatyta iškili meninė bei įdomi linksmoji programa. Laukiama daug jaunimo. Už savaitės pilną pragyvenimą ir teikiamą programą reikės mokėti 315,--DM; registracijos mokestis - 65,--DM; nedirbančiam jaunimui - 25,--DM. Tad viena Studijų savaitės diena kainuos 45,--DM + reg. mokestis.

Smulkesnės informacijos ir registracijos reikalais kreiptis į: Jūratė Barasas, Rubinstr.1

D-8000 München 50 Tel.089-150 3742

M I R U S I E J I

B e t t y REKLAITIENĖ-Valnerytė mirė 1984 lapkričio 27 Weimare prie Marburgo. Palaidota gruodžio 1 Weimar-Niederwalgerno kapinaitėse. Laidojimo apeigas atliko tėv.Rommelskirch S. J., gedulingas šv.mišias aukojo tėv.Alf.Bernatonis OFM Cap.,velionės dukraitei Aldonai grojant Händelio, Čiurlionio ir Bacho kūriniais.

Buvo gimusi 1891 birželio 7 Marijampolėje. Studijavo germanistiką Petrapilyje ir Marburge. 1915 Helsinkyje išteikėjo už karo laivyno inž.Viktoro Reklaičio. 1918 grįžo į Lietuvą, mokytojavo "Žiburio" gimnazijoje Marijampolėje, vėliau gyveno Kaune. 1941 su šeima repatrijavę į Vokietiją, kur 1942 mirė jos vyras. 1951 emigravo į JAV-bes pas dukterį Oną Aglinskienę Čikagoje. Jai mirus, 1976 sugrįžo į Marburgą, kur gyveno sūnus dr.Povilas Reklaitis, rūpinęsis savo motina iki mirties.

M o r t a TUMAITIENĖ (Martha Tumat), VLB Geesthachto apylinkės narė, mirė 1984 gruodžio 23 Geesthachte. Palaidota gruodžio 28 Spackenbergo (Geesthacht) Waldfriedhofo kapinėse. Buvo gimusi 1899 balandžio 17 Lietuvoje.

M a r i j a NIKOLAJEVAITĖ mirė 1985 sausio 7 Reutlingeno apskr.ligoninėje. Palaidota sausio 10 Gönningeno kapinėse, dalyvaujant apie 70 žmonių. Laidojimo apeigas atliko ir pamokslą pasakė kun.Fr.Skėrys. Buvo gimusi 1958.VII.22 St.Johanne, Vokietijoje. Nuo 10 metų amžiaus sirgo cukraus liga.

J u o z a s URDŽĖ, senj.kun., mirė 1985 sausio 31. Palaidotas vasario 6 Centrinėse kapinėse Bad Godesberge (Bonn 2). Apie dvi valandas trukusias laidojimo apeigas atliko velionio žentas kun.Amling vokiečių, brolis kun.Paulis Urdzė latvių ir kun.Fr.Skėrys lietuvių kalbomis. Dalyvavo apie 250 asmenų. Pasakyta 16 atsisveikinimo kalbų. Tarp kalbėjusiųjų buvo ir trys lietuviai: Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, kun.Fr.Skėrys (atsisveikino Lietuvių evang.liuteronų vyriausios tarybos prezidiumo, Vasario 16 gimnazijos evang. jaunimo ratelio, Salzgitter-Lebenstedto lietuvių evang.parapijos, pietų Vokietijos lietuvių evangelikų bei garbės senj.kun.Gelžiniaus vardu) ir Vokietijos lietuvių katal.sielovados direktorius tėv.dr.Konstantinas Gulbinas. Kalbėjo ir Pasaulio liuteronų sąjungos vokiečių tautinio komiteto įgaliotinis Vak.Vokietijai Bažnyčios tarėjas kun.Edmund Ratz, Išeivių latvių liuteronų Bažnyčios vardu - probstas Rozitis, Estų išeivių liuteronų Bažnyčios vardu - probstas Pöld, Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos prezidentas dr.König, Latvių gimnazijos direktorius, Latvių bei Estų bendruomenių atstovai ir kit. Sudėta per 40 vainikų, tarp jų ir Vasario 16 gimnazijos.

Velionio našlė ir vaikai pakvietė visus laidotuvių dalyvius į Annaberę pietų ir kavutės. Atvyko per 150 asmenų. Čia vėl buvo sakomos kalbos; perskaitytos užuojautos telegramos,tarp jų - vysk.A.Trakio iš Čikagos, vysk.Kalvano iš Lietuvos, arkiv.Matulio iš Rygos, "Tėviškės" draugijos pirmininko Petronio iš Vilniaus ir kit. Iš Hüttenfeldo į laidotuves buvo nuvykę 12 asmenų, tarp jų 3 tautiniais drabužiais apsirengusios Vasario 16 gimnazijos mokinės ir 1 mokins.

Velionis buvo gimęs 1909 rugsėjo 7 Gaudaičiuose, Akmenės valsč. 1929 baigė Mintaujos gimnaziją. Teologiją studijavo Rygos ir Vytauto Didž. universitetuose Kaune. 1932-36 buvo vikaru Skuode. 1937 ordinuotas kunigu ir klebonavo Biržuose iki repatriacijos į Vokietiją 1941.Po karo gyveno Lübecke, bet netrukus persikėlė į Bad Godesbergą. Čia įkūrė Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungą ir jos vardu 1952 įgijo Annabergo pilį su kitais pastatais, ją atnaujino ir pritaikė studentų bendrabučiui, kur gyvena Bonnoje einą mokslus studentai ir ruošiami įvairūs suvažiavimai. Annabergo pilies bendrabučiu yra pasinaudoję ir daugelis lietuvių studentų. Čia yra vykę ir lietuvių suvažiavimų.

Nors buvo latvis, bet neeilinė veikla įsigijo daug nuopelnų lietuvių evangelikuose ir apskritai lietuviuose. Iki 1981 buvo Vokietijos lietuvių evangelikų Bažnyčios tarybos narys ir vicesenjoras, o vėliau - senjoras. Nuo 1968 iki 1977 atstovavo Tarybai Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje.

Paliko liūdinti našlė Vera, trys dukros - Kristina, Merian bei Edine, trys sūnūs - Juozas, Andrius bei Ignas, brolis kun.Juozas ir kiti giminės.

--- oOo ---

ANNABERGUI REIKALINGAS NAMŲ VEDĖJAS

Pabaltiečių krikščionių studentų sąjunga (Baltischer Christlicher Studentenbund - BCSB) jiesko savo būstinės namams Annaberge, Bonnoje, kvalifikuoto namų vedėjo. Šalia namų vedėjo pareigų jo darbas apima dar ir studentų bendrabučio vedimą bei įvairių suvažiavimų organizavimą Annaberge. Reikalaujama mokėjimo bent vienos iš trijų pabaltiečių kalbų ir patyrimo organizavimo darbe. Pageidaujamos ir pagrindinės žinios knygvedybos bei amatų srityse,susijusiose su namų išlaikymu ir vedimu. Atlyginimas pagal Federal.Vokietijoje tarnautojams

galiojantį tarifą BAT IV ir nemokamas butas Annabergo namuose.
Siūlymus su curriculum vitae ir dokumentais siųsti BCSB prezidentui ligi 1985 balandžio 30
šiuo adresu: Dr. A. König, Zum Ortloh 9, 3400 Göttingen.

N u m a t o m i r e n g i n i a i 1985

VASARIO 16 MINĖJIMAI

- Vasario 16 Münchene, Haus der Begegnung. Paskaitininkas - Vincas Natkevičius. Dainuos so-
listė Violeta Hermanaitė - Sarrach, šoks RATUKAS.
- " " Bonnoje - Annaberge. Paskaitininkas - Vincas Bartusevičius. Dainuos solistės
Nelė Paltinienė ir Uršulė Forkert.
- " " Hamburge, Pamaldos St. Antonius bažnyčioje Hamburg-Winterhude. Alsterdorfer Str.
" 17 Memmingene. " 11,15 val.
Šv. Ulricho koplyčioje. Paskaitininkas - Vincas Natkevičius. Šoks Memmingeno liet. tautinių šokių grupė. Veiks loterija,
baras. Bus ir bendri šokiai.
- " " Lebenstede (Salzgitter 1). 12.00 val. pamaldos Šv. Juozapo bažnyčioje Suthwie-
sen Str. 4. Minėjimas - 14.00 val. tos parapijos salėje.
- " 23 CENTRINIS MINĖJIMAS Hüttenfelde. 14.30 val. pamaldas katalikams laikys vysk.
Antanas Deksnys katal. bažnyčioje, o evangelikams - kun. Fr. Skėrys evang. bažnyčio-
je. 16.00 val. minėjimas Bürgerhaus'e. Paskaitininkas - Europos parlamento na-
rrys dr. Otto von Habsburg. Vasario 16 gimnazijos mokinių tautiniai šokiai, choro
dainos ir orkestras. Šokiams gros 17 muzikantų JAV-bių karo aviacijos orkestras
iš Ramsteino. Veiks kavos, užkandžių ir gėrimų barai.
- Kovo 3 Stuttgarte - Bad Cannstatt, Kolpingo namuose (Waiblinger Str. 27). Paskaitininkas -
prof. dr. H. Timmermann.

K i t i r e n g i n i a i

- Vasario 16-23 - Lietuvių gydytojų suvažiavimas Davos (Šveicarijoj) Sunstar Park viešbutyje.
Kviečiami gydytojai ir negydytojai ir iš Europos. Iš Kanados ir JAV-bių yra už-
siregistravę per 50 žmonių. Numatytas laikas slidinėti ir pasižmonėti. Jei kas
iš gydytojų norėtų prisidėti prie programos su paskaita, prašomas pranešti Biru-
tei Zalatorienei - 1515 N. Harlem Ave, Suite 110, Oak Park, Ill., 60302 USA
Tel. 312-524-2244.
- " 24 - Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas ir valdybos rinkimai. Pra-
džia - 10.00 val. Vasario 16 gimnazijos 7-oje klasėje.
- Kovo 2 - Vokietijos LB Tarybos narių suvažiavimas Romuvoje. Pradžia - 9.00 val.
- " 23 - KAZIUKO MUGĖ Vasario 16 gimnazijos valgykloje Romuvoje. Ruošia - "Aušros" tunto
skautai-skautės. Laukiami visi - iš arti ir iš toli.
- Birželio 22 - Joninės Vasario 16 gimnazijoje Hüttenfelde. Pradžia - 15.00 val. Vakare laužas.
- Liepos 28 - rugpjūčio 10 - Lietuvių vaikų vasaros stovykla Romuvoje Hüttenfelde.
- Rugpjūčio 11-18 - XXXII Europos lietuviškųjų studijų savaitė Italijoje, netoli Veronos.
- Saplio 18-20 - Lietuvių kultūros instituto mokslinė konferencija Hüttenfelde.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr. med. Kazys ir dr. med. Rūta Ašokliai iš Ulmeno	-----	500 DM
Dr. med. Stasys Šereika iš St. Ingberto, dr. jur. utr. Stasys Grigaliūnas iš Königsteino,		
Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno ir Paulius Lokys iš Darmstadto	po	100 "
Elena Vilkutaitienė iš Mainzo, kun. Fr. Skėrys iš Mannheimo ir Simas Veiverys iš K'no	po	50 "
Sofija Laukaitienė iš Müncheno	-----	40 "
Antanas Kundrotas iš Pforzheimo ir XY iš Zeppelinheimo	po	25 "
Martin Sprogies iš Schwetzingeno, Algimantas Daubaris iš Homburgo/Saar, P. Bajoriūnas,		
J. Kriščiūnas ir Ant. Staniulis iš Heidesheimo, Alb. Lipšys iš Mainzo, Sonja Obolevičius		
iš Müncheno ir Jonas Petraitis iš Hamminkelno	po	20 "
Dr. P. Reklaitis iš Weimaro, tėv. Alf. Bernatonis iš Dieburgo ir Math. Tumaitis iš Mainzo	po	10 "
Bernardas Budreika iš Hüttenfelde	----- US dol.	8
Prof. Pat ir Martin Trautrimai iš Fremonto, USA	----- " "	10
Dr. med. Vytautas Grudzys iš Euclido, Ohio, USA	----- " "	15
Albina Lipčienė iš New Haveno, USA	----- " "	25

Vokietijos LB valdyba, D-6840 Lampertheim 4, Romuva. Tel. 06256-322
Sąskaita banke (Bankverbindung): Deutsche Bank Weinheim, Konto Nr. 5817978 BLZ 670 700 10